

Riigikogu juhatus

Meie: 28.05.2026
nr 2-5/26-00763-3

**Eesti seisukohad Euroopa Liidu 2030. aasta
järgse energiatõhususe õigusraamistiku
avaliku konsultatsiooni kohta**

Austatud Riigikogu juhatus

Edastan Vabariigi Valitsuse 28. mai 2026. a istungil heaks kiidetud järgmised Eesti seisukohad 2030. aasta järgse energiatõhususe õigusraamistiku avaliku konsultatsiooni kohta:

1.1 Eesti toetab 2030. aasta järgses raamistikus Euroopa Liidu tasandi siduva energiatõhususe eesmärgi säilitamist koos riiklike panustega. Samas peab Eesti vajalikuks eesmärkide saavutamisel suuremat paindlikkust, mis arvestaks liikmesriikide erinevaid energiasüsteeme, majanduse ülesehitust, reaalsel investeerimisvõimekust ja tasuvusaegu. Peame vajalikuks energiatõhususe esikohale seadmise põhimõtte täpsustamist energiataristu, võrguarenduse, transpordi, tööstuse ja julgeolekuga seotud investeeringute puhul. Energiatõhususe riikliku panuse määramisel tuleb arvestada võimalusega rajada uusi puhtal energial põhinevaid, kuid energiamahukaid ettevõtteid.

1.2 Eesti ei toeta energiatõhususkohustuste süsteemide ega valgete sertifikaatide kohustuslikku rakendamist kõikides liikmesriikides ning peab vajalikuks säilitada liikmesriikidele võimalus energiasäästukohustuse täitmise mehhanisme ise valida.

1.3 Eesti peab vajalikuks, et 2030. aasta järgne energiatõhususe raamistik keskenduks jätkuvalt energiatõhususe direktiivis juba käsitletud peamistele valdkondadele ehk avaliku sektori hooned, kütte- ja jahutussektor, energiasüsteemid ning tööstus. Eesti ei toeta täiendavate transpordispetsiifiliste energiatõhususe eesmärkide seadmist energiatõhususe direktiivi raames pärast 2030. aastat. Liikmesriikidele peab jääma paindlikkus valida, millistes sektorites energiasäästu kõige kulutõhusamalt saavutatakse.

1.4 Eesti peab vajalikuks, et 2030. aasta järgne energiatõhususe rahastamisraamistik põhineks toetuste, finantsinstrumentide, tehnilise abi ja erasektori kapitali kombineeritud kasutamisel ning arvestaks liikmesriikide erinevat turu arengutaset, investeerimisvõimekust ja tasuvusaegu.

1.5 Eesti peab vajalikuks, et ettevõtete energiaauditite ja energiauhtimissüsteemide kohustused kehtiksid eelkõige ettevõtetele, mille energiatarbimine ja energiasäästu potentsiaal on kõige suuremad. Kohustused tuleb kehtestada autonoomsete ettevõtete põhimõttel. Uued kohustused peavad vähendama ettevõtete halduskoormust ja olema kooskõlas erinevate

aruandluskohustustega, sh keskkonnavalaste, sotsiaalsete ja juhtimisega seotud tegurite (ESG) aruandlusega.

1.6 Eesti teeb ettepaneku korrigeerida regulaarselt avaliku sektori rekonstrueerimiskohustuse baastaset ning tagada parem kooskõla energiatõhususe direktiivist ja hoonete energiatõhususe direktiivist tulenevate mittelehoonete energiatõhususe miinimumstandardite (MEPS) vahel. Samuti tuleb võimaldada osaliste rekonstrueerimiste arvestamist 3% rekonstrueerimiskohustuse täitmisse.

1.7 Eesti peab vajalikuks säilitada energiatõhususe direktiivis riigikaitseliste objektide, julgeolekuga seotud taristu ning riigi toimepidevuseks oluliste teenuste suhtes kehtivad erandid.

1.8 Eesti peab vajalikuks, et kütte ja jahutuse valdkonna energiatõhususe poliitika võimaldaks jätkuvalt kasutada biomassi kaugküttes ning arvestaks, et soojusmajanduse elektrifitseerimine on pikaajaline ja kulukas protsess. Prioriteediks tuleb seada lahendused, mis parandavad kogu energiasüsteemi tõhusust, toetavad heitsoojuse kasutamist ja tagavad varustuskindluse.

1.9 Leiame, et uuendatud hoonete energiatõhususe direktiivi (EL) 2024/1275 all tuleks säilitada seni kehtinud erandid, võttes arvesse kestliku liikuvuse taristu rajamise majanduslikku mõistlikkust, tehnilist teostatavust ja kohalikke olusid. Laadimistaristu rajamise ja eelkaabelduse paigaldamise nõuete rakendamisel tuleb lähtuda kulutõhususe põhimõttest ning võimaldada samaväärsuse põhimõtte rakendamist. Samuti peame vajalikuks tagada paindlikkus jalgrattaparkimiskohtade rajamisel, näiteks võimaldades nende etapiviisilist rajamist vastavalt tegelikule nõudlusele.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Heili Tõnisson
Valitsuse nõunik

Lisad:

1. Seletuskiri
2. Vastused avaliku konsultatsiooni küsimustikule
3. Täiendavad ettepanekud avaliku konsultatsiooni küsimustiku juurde
4. Kaasamistabel
5. Huvirühmade nimekiri

Teadmiseks:

Riigikogu Euroopa Liidu asjade komisjon

Sandra Metste
Sandra.Metste@riigikantselei.ee